

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoCsp/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119213266
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5119213266.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci žalobkyne: E. F., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, XXX XX A., proti žalovaným: 1/ Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpenému spoločnosťou: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, 2/ R Collectors s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, 3/ Slovenská pošta, a.s., so sídlom Partizánska cesta 3998/9, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného v rade 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/131/2019-50 zo dňa 06.12.2019, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/131/2019-50 zo dňa 06. 12. 2019 vo prvej, druhej a štvrtej vete výroku, v časti, v ktorej súd žalobkyni voči žalovanému v rade 1/ náhradu trov konania nepriznal, p o t v r d z u j e .

Odvolanie žalovaného v rade 1/ proti tretej vete, zvyšnej časti štvrtej vety, piatej a šiestej vete výroku uznesenia Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/131/2019-50 zo dňa 06. 12. 2019 o d m i e t a .

Žalobkyni, žalovanému v rade 2/ a žalovanému v rade 3/ náhradu trov konania voči žalovanému v rade 1/ n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 325 ods. 2 písm. d/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému v rade 1/ povinnosť zdržať sa uplatňovania práv z dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej dňa 22.10.2015 medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/, ktorou sa zabezpečuje pohľadávka žalovaného v rade 1/ voči žalobkyni vzniknutej zo zmluvy o úvere č. 1542984374 zo dňa 22.10.2015 a zdržať sa uplatňovania práv z dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. 5505349485 uzavretej dňa 10.02.2014 medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/ (veta prvá výroku). Žalovanému v rade 3/ uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej dňa 22.10.2015 medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/, ktorou sa zabezpečuje pohľadávka žalovaného v rade 1/ voči žalobkyni vzniknutej zo zmluvy o úvere č. 1542984374 zo dňa 22.10.2015 a podľa dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. 5505349485 uzavretej dňa 10.02.2014 medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/ (veta druhá výroku). Vo zvyšnej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 328 ods. 1 CSP zamietol (veta tretia výroku). Žalobkyni voči žalovaným v rade 1/ a 3/ a žalovanému v rade 2/ voči žalobkyni náhradu trov konania nepriznal (veta štvrtá a piata výroku). Žalobkyni súd v zmysle § 336 ods. 1 CSP uložil povinnosť podať v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia proti žalovanému v rade 1/ žalobu vo veci samej, a to o určení, že žalovaný v rade 1/ nemá na podklade spornej dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej dňa 22.10.2015 medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/, ktorou sa zabezpečuje pohľadávka

žalovaného 1/ voči žalobkyni vzniknutej zo zmluvy o úvere č. 1542984374 zo dňa 22.10.2015, právo proti platiteľovi mzdy žalobkyne na výplatu zrážok zo mzdy žalobkyne a o určenie, že žalovaný 1/ nemá na podklade spornej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. 5505349485 uzavretej dňa 10.02.2014 medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/, právo proti platiteľovi mzdy a iných príjmov žalobkyne na výplatu zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobkyne (veta šiesta výroku).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom podaným na súd dňa 18.11.2019 sa žalobkyňa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovaným v rade 1/ a 2/ povinnosť zdržať sa uplatňovania práv z dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/, a súčasne ktorým by bola žalovanému v rade 3/ uložená povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/. O trovách konania žiadala žalobkyňa rozhodnúť tak, že žiadnemu z účastníkov súd náhradu trov neprizná.

3. Po komplexnom oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia mal súd prvej inštancie osvedčené, že dňa 20.10.2015 podpísala žalobkyňa s jej manželom predtlač žalovaného v rade 1/ označenú ako „Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru“ s uvedeným predtlačným č. žiadosti 1542984374. V časti 1. predtlače boli údaje žalovaného v rade 1/ ako veriteľa a osobné údaje žalobkyne a jej manžela ako spoludlžníkov. V časti 2. boli vypísané údaje o požadovanom úvere. Následne žalovaný v rade 1/ so žalobkyňou a jej manželom dňa 22.10.2015 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1542984374, na základe ktorej žalovaný v rade 1/ poskytol žalobkyni a jej manželovi úver vo výške 3.300,00 Eur. V zmluve bol dohodnutý počet mesačných splátok 108, termín konečnej splatnosti úveru 20.10.2024, mesačná splátka vo výške 46,96 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 4.610,35 Eur, RPMN za úver v rozsahu 8,20 %, ročná úroková sadzba úveru v rozsahu 7,90 % a priemerná RPMN za úver v rozsahu 11,01 %. V rovnaký deň bola medzi účastníkmi úverovej zmluvy uzatvorená aj dohoda o zrážkach zo mzdy, zabezpečujúca pohľadávku veriteľa (žalovaného v rade 1/) vzniknutú zo zmluvy o úvere č. 1542984374 zo dňa 20.10.2015, ako aj rozhodcovská zmluva, na základe ktorej sa účastníci úverovej zmluvy dohodli, že prípadné spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 1542984374 bude rozhodovať stály rozhodcovský súd zriadený súkromným subjektom, ktorý má povolenie udelené ministerstvom spravodlivosti SR postupom podľa zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (Zo SRK). Ďalej mal súd osvedčené, že žalovaný v rade 1/ v postavení veriteľa a žalobkyňa s manželom v postavení dlžníkov uzatvorili dňa 10.02.2014 zmluvu o úvere č. 5505349485, na základe ktorej žalovaný v rade 1/ poskytol žalobkyni a jej manželovi peňažné prostriedky vo výške 30.000,00 Eur. Splácanie úveru zmluvné strany dohodli k 20. dňu v mesiaci, s mesačnou splátkou vo výške 380,00 Eur, výškou úrokovej sadzby 8,9% ročne, RPMN vo výške 9,28%, dátumom prvej splátky dňa 20.03.2014, dátumom konečnej splatnosti úveru dňa 20.02.2024, počtom mesačných splátok 120. Súčasťou uvedenej zmluvy v bode 3.8 zmluvy je dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ktorá je zabezpečením pohľadávky veriteľa (žalovaného v rade 1/) vzniknutej zo zmluvy o úvere zo dňa 10.02.2014. Z listiny označenej ako „Posledná výzva pred postúpením pohľadávky“ vystavenej žalovaným v rade 1/ dňa 05.08.2019 mal súd osvedčené, že žalovaný v rade 1/ poslal žalobkyni výzvu na zaplatenie dlžnej sumy zo zmluvy o úvere č. 5505349485 zo dňa 10.02.2014 do 3 pracovných dní odo dňa doručenia tejto výzvy žalobkyni. Z listiny označenej ako „Posledná výzva pred postúpením pohľadávky“ vystavenej žalovaným v rade 1/ dňa 05.08.2019 mal súd osvedčené, že žalovaný v rade 1/ poslal žalobkyni výzvu na zaplatenie dlžnej sumy zo zmluvy o úvere č. 1542984374 zo dňa 22.10.2015 do 3 pracovných dní odo dňa doručenia tejto výzvy žalobkyni. Žalobkyňa súdu predložila a osvedčila existenciu žiadostí žalovaného v rade 1/ zo dňa 01.07.2018 adresovaných zamestnávateľovi žalobkyne (žalovaný v rade 3/) o realizáciu dohôd o zrážkach zo mzdy v súvislosti s uzatvorenými úverovými zmluvami.

4. Nadväzne na to okresný súd dospel k záveru, že do času rozhodnutia súdu o platnosti dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečujúcej pohľadávku veriteľa (žalovaného v rade 1/) vzniknutú zo zmluvy o úvere č. 1542984374 zo dňa 20.10.2015 a dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečujúcej pohľadávku veriteľa (žalovaného v rade 1/) vzniknutú zo zmluvy o úvere č. 5505349485 zo dňa 10.02.2014 je potrebné dočasne upraviť pomery strán a zamedziť vykonávaniu zrážok na základe predmetných dohôd, ktorých platnosť je medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/ sporná. Súdna prax dospela k záveru, že neodkladným opatrením môže súd uložiť platiteľovi mzdy povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi stranami sporu, keď dôvodom môže byť nezvyšovanie prípadného preplatku nedôvodne vykonaných zrážok (porovnaj R 47/1974). Nariadením neodkladného opatrenia, ktorým sa zakáže veriteľovi uplatňovať si práva z predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy a iných príjmov a zamestnávateľovi žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy na základe predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, je dočasné opatrenie proti postihu

majetku žalobkyne, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiteľný alebo nenapraviteľný stav, t. j., že by sa na základe neskôr určenej neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy poukazovali žalovanému v rade 1/ zo mzdy žalobkyne finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu, než zákon dovoľuje. Na základe uvedeného súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia v časti akceptoval a návrh v rozsahu podľa výrokov I. a II. napadnutého uznesenia vydal. Zároveň uložil žalobkyni povinnosť podať žalobu vo veci samej s poukazom na § 336 ods. 1 CSP.

5. Ako nedôvodný však prvoinštančný súd zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v rade 2/, nakoľko nebolo osvedčené, že by na strane žalovaného v rade 2/ bola daná vecná legitímácia, keďže žalobkyňou nebolo osvedčené, že by žalovaný v rade 3/ vykonával zrážky zo mzdy v prospech žalovaného v rade 2/, resp., že by žalovaný v rade 2/ doručil žalovanému v rade 3/ žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného v rade 1/. Ďalej okresný súd zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia aj v časti týkajúcej sa zmluvy o úvere č. 1487683923 uzatvorenej medzi žalovaným v rade 1/ ako veriteľom a žalobkyňou s manželom ako dlžníkmi dňa 05.06.2014, a to z dôvodu, že právne vzťahy medzi stranami nevyžadujú neodkladnú úpravu, nie je osvedčené, že by žalobkyni hrozila bezprostredná ujma, alebo že by mohol nastať ťažko zvrátiteľný alebo nenapraviteľný stav, keďže žalobkyňa nijakým spôsobom neosvedčila a ani netvrdila, že by zo strany či už žalovaného v rade 1/ alebo žalovaného v rade 2/ bolo pristúpené k uplatneniu akéhokoľvek práva zo zmluvy o úvere č. 1487683923 zo dňa 05.06.2014, ktorej súčasťou by bola prípadná dohoda o zrážkach zo mzdy.

6. O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 ods. 1, 2 CSP a § 257 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Nakoľko súd návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ a 3/ v pomerne väčšej časti (týkajúcej sa dvoch dohôd o zrážkach zo mzdy z celkových troch), prináležal by jej nárok na pomernú náhradu trov konania proti žalovaným v rade 1/ a 3 podľa § 255 ods. 2 CSP v pomernom rozsahu. Vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ však možnosť priznania náhrady žalobkyni vylučovalo to, že žalobkyni v konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, a preto súd o nároku na náhradu trov konania podľa ust. § 262 ods. 1 CSP s prihliadnutím na zásadu procesnej ekonomie podľa ust. čl. 17 CSP rozhodol vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ tak že žalobkyni náhradu trov nepriznal. Na strane žalovaného v rade 3/ súd videl dôvody osobitného zreteľa, ktoré spočívali v tom, že nijakým spôsobom nezavinil spor medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/, na základe čoho o nároku žalobkyne na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rade 3/ rozhodol tak, že jej náhradu trov konania v zmysle § 257 CSP nepriznal. Nakoľko súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol vo vzťahu k žalovanému v rade 2/, prináležal by mu (žalovanému v rade 2/) nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v zmysle § 255 ods. 1 CSP v plnom rozsahu. Obdobne však možnosť priznania náhrady žalovanému 2/ proti žalobkyni vylučovalo to, že žalovanému v rade 2/ v konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, a preto súd o nároku na náhradu trov konania podľa ust. § 262 ods. 1 CSP s prihliadnutím na zásadu procesnej ekonomie podľa ust. čl. 17 CSP rozhodol vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný v rade 1/, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne a prizná žalovanému v rade 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Podľa názoru odvolateľa v posudzovanom prípade žalobkyňa netvrdila a ani ničím nepreukázala, že by neboli splnené zákonom stanovené požiadavky pre zabezpečenie pohľadávky dohodou o zrážkach zo mzdy, keď dohoda o zrážkach zo mzdy je dovoľená aj v spotrebiteľských vzťahoch ako štandardný spôsob zabezpečenia záväzku. Žalovaný v rade 1/ sa nestotožnil ani s tvrdením žalobkyne o tom, že výkon zrážok zo mzdy ju ohrozí na právach a spôsobí jej vážnu ujmu. Dohoda o zrážkach zo mzdy obmedzuje žalovaného v rade 1/ na vymoženie aktuálneho dlhu z uzatvorených Zmlúv o úvere, z čoho vyplýva, že zrážkami zo mzdy dôjde k splateniu rovnakej výšky dlhu, ako by žalobca splácal bez výkonu zrážok. Nemožno dospieť k záveru, že by zamestnávateľ nebol oprávnený bez súdneho rozhodnutia postupovať tak, že by na základe vlastného posúdenia nevykonával zrážku zo mzdy požadovanú veriteľom zamestnanca keďže jeho povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy voči veriteľovi je rovnakou povinnosťou ako svojmu zamestnancovi vyplácať mzdu len v rozsahu oprávnených zrážok. Povinnosť vykonávať zrážky si potom veriteľ môže vynútiť samostatnou žalobou na splnenie povinnosti, ktorou sa proti zamestnávateľovi môže domáhať povinnosti vykonávať zrážky. Obdobne tiež zamestnanec sa môže proti svojmu zamestnávateľovi domáhať toho, aby sa zdržal výkonu zrážok zo mzdy. Zrážkami zo mzdy sa nezasiahne do ekonomickej situácie žalobkyne, nakoľko zrážky zo mzdy sa v zmysle uzatvorených dohôd o zrážkach zo mzdy sa majú vykonávať

najviac vo výške, ktorá zodpovedá výške dohodnutej mesačnej splátky. Pokiaľ pri riadnom splácaní dlhu žalobkyňa pravidelne mesačne plní dohodnutú splátku z jej poskytnutého úveru, jej ekonomická situácia sa nezhorší, ak v prípade, že prestane plniť riadne, jej bude tá istá suma zrážaná priamo z mzdy na základe uzatvorených dohôd o zrážkach zo mzdy. Odvolateľ ďalej tvrdí, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia nie je výlučným prostriedkom na zabránenie zrážok z jej mzdy. Žalobkyňa má aj inú možnosť ako vykonaniu zrážok zo mzdy zabrániť a to, že zamestnávateľovi oznámi, že uzatvorené dohody o zrážkach zo mzdy považuje za neplatné. Len v prípade, ak by zamestnávateľ odmietol jej výzvu akceptovať a ďalej by hrozil vykonávaním zrážok, alebo ďalej vykonával ďalšie zrážky zo mzdy, bolo by možné dospieť k názoru, že žalobkyni bezprostredne hrozí ujma z neoprávneného vykonávania zrážok zo mzdy. V skutkovej rovine žalovaný v rade 1/ poukázal na stav, keď na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej dňa 10.02.2014 vykonáva zamestnávateľ žalobkyne (žalovaný v rade 3/) zrážky z jej mzdy v sume nižšej ako je výška mesačnej splátky dohodnutá v zmluve o úvere č. 5505349485 zo dňa 10.02.2014, pričom ku dňu 26.11.2019 bola na istinu poskytnutého úveru žalobkyňou uhradená z celkovej sumy poskytnutých finančných prostriedkov 30.000,00 Eur len suma 9.395,87 Eur. Rovnako aj na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 1542984374 zo dňa 22.10.2015 bolo z celkovej istiny 3.300,00 Eur zrážkami zo mzdy žalobkyne, nižšími ako je dohodnutá výška mesačnej splátky, uhradená ku dňu 26.11.2019 len suma 704,29 Eur. Odvolateľ vidí základný nedostatok návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia v neosvedčení bezodkladnej potreby úpravy pomerov strán sporu, keď v právnom vzťahu vyplývajúcom z uzatvorených úverových zmlúv sú strany sporu už niekoľko rokov, s tým, že vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyňa až do podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rešpektovala.

9. Dňa 27.12.2019 bolo súdu doručené podanie žalovaného v rade 1/, ktorým doplnil svoje odvolanie o argumentáciu súvisiacu s nesprávnym procesným postupom súdu pri označení zamestnávateľa žalobkyne ako žalovaného v rade 3/ a jeho postavením v konaní.

10. Žalobkyňa v reakcii na odvolanie žalovaného v rade 1/ uviedla, že napadnuté uznesenie podľa jej názoru vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Podstatou inštitútu neodkladného opatrenia je urýchlená ochrana ohrozených alebo porušených práv, ktorú súd poskytuje na základe zjednodušeného a urýchleného procesného postupu, pričom v danom prípade bolo nariadenie neodkladného opatrenia na mieste. Odvolateľ v podanom opravnom prostriedku opomína ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., na základe čoho žalobkyňa považuje jeho právne závery za irelevantné. Za zmatečné považuje žalobkyňa i právne zastúpenie žalovaného v rade 1/ v tomto konaní. Žalobkyňa sa vyjadrila aj k námietkam odvolateľa smerujúcim voči rozhodnutiu prvoinštančného súdu o nariadení neodkladného opatrenia voči zamestnávateľovi žalobkyne, t.j. voči takzvanej „tretej osobe“, pričom bola toho názoru, že Civilný sporový poriadok nevyklučuje možnosť voči takémuto subjektu neodkladné opatrenie nariadiť.

11. Odvolateľ v rámci podanej odvolacej repliky v celom rozsahu zotrval na svojej argumentácii prezentovanej v podanom opravnom prostriedku. Doplnil, že platnosť zmlúv, ktorých sa sporné dohody o zrážkach zo mzdy týkajú, nebola žalobkyňou nijako spochybnená, na základe čoho sú zmluvné dojednania z nich vyplývajúce pre účastníkov zmlúv platné a záväzné. Neexistuje tak potreba bezodkladnej úpravy pomerov, nakoľko povinnosť žalobkyne splatiť istinu úveru je nesporná, a pokiaľ nedôjde k splateniu istiny úveru, prijímanie platieb žalovaným v rade 1/ je súladné s platnou právnou úpravou.

12. Podaním doručeným súdu dňa 01.04.2020 žalobkyňa v reakcii na vyjadrenie odvolateľa zotrvala na svojom závere o vecnej správnosti napadnutého súdneho rozhodnutia a v celom rozsahu sa pridrižiava svojich predchádzajúcich vyjadrení v konaní. Zároveň dala súdu do pozornosti, že dňa 02.01.2020 podala na Okresnom súde Žilina žalobu o určenie neplatnosti sporných dohôd o zrážkach zo mzdy, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o určenie neplatnosti zmlúv, ktorá vec je vedená pod sp. zn. 13Csp/1/2020.

13. Všetky podania subjektov v konaní boli doručené súdu v rámci odvolacieho konania boli doručené ostatným subjektom v konaní. Ďalšie podania subjektov v rámci odvolacieho konania neboli súdu doručené.

14. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v prvej a druhej vete výroku v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Odvolanie žalovaného v rade 1/ proti tretej, piatej a šiestej vete výroku odvolací súd v zmysle § 386 písm. b) CSP ako podané neoprávnenou osobou odmietol.

15. Vo vzťahu k prvej a druhej vete výroku napadnutého uznesenia odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 236 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Hneď úvodom krajský súd uvádza, že v konaní o vydanie neodkladného opatrenia pred začatím konania sú účastníkmi konania navrhovateľ a odporca, a nie žalovaný a žalobca, ako strany sporu, keďže žaloba vo veci samej ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie nebola na súd ešte podaná.

17. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolacie námietky žalovaného v rade 1/ formulované v podanom opravnom prostriedku, pričom v zmysle princípu neúplnej apelácie sa nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu.

18. Dokazovanie v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

19. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP upravuje dva zákonné dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to: 1/ je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo 2/ ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

20. Neodkladné opatrenie je najtypickejším zabezpečovacím prostriedkom civilného procesu, ktoré sa uplatňuje v činnosti súdu pred začatím konania, v konaní o veci samej i po skončení konania. Ide o provizórnu úpravu pomerov strán konania s cieľom umožniť plynulý priebeh rozhodovania vo veci samej, či zabezpečiť realizáciu priznaných nárokov úspešnej strany.

21. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že jeho nariadenie je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami a tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú úpravu. Zároveň sa v právnych vzťahoch medzi stranami nesmie vytvoriť nenávratný stav a nesmie sa neprimeraným spôsobom zasahovať do vzťahov medzi stranami.

22. Civilný sporový poriadok upustil od pôvodnej koncepcie bezpodmienečnej väzby predbežného opatrenia na konanie vo veci samej (pôvodne § 74 a nasl. a § 102 O.s.p.). Navrhovateľ sa môže domáhať súdnej ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia bez toho, aby na súde súčasne prebiehalo súvisiace konanie vo veci samej.

23. Odvolací súd mal osvedčené, že medzi žalobkyňou (a jej manželom) a žalovaným v rade 1/ boli uzatvorené úverové zmluvy č. 5505349485 zo dňa 10.02.2014 a č. 1542984374 zo dňa 22.10.2015 spolu s dohodami o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, na základe ktorých je zamestnávateľ dlžníka (žalovaný v rade 3/) povinný vykonávať v prospech veriteľa mesačné zrážky zo mzdy dlžníka, vždy v riadnom výplatnom termíne dlžníka, vo výške 380,00 Eur mesačne vo vzťahu k úverovej zmluve č. 5505349485 zo dňa 10.02.2014 a vo výške 43,00 Eur mesačne vo vzťahu k úverovej

zmluve č. 1542984374 zo dňa 22.10.2015, a odvádzať ich na označený účet veriteľa až do úplného splatenia dlhu.

24. Je zrejmé, že zrážky zo mzdy nepredstavujú v danom prípade len jednoduchý zabezpečovací prostriedok, ale aj spôsob úhrady dlhu, v dôsledku čoho sa pozícia veriteľa javí silnejšia, keď neexistuje „autorita“, ktorá by dohliadala na správnosť rozsahu vykonávaných zrážok. Inými slovami - ak by veriteľ uskutočnil svoje práva prostredníctvom žaloby, teda dosiahol by judikovanie svojho práva a následnú exekúciu, prebiehal by proces zásahu do majetkových práv spotrebiteľa plne v súlade s aktuálnymi štandardmi spotrebiteľsko-právnej ochrany, ako to vyplýva z rozhodovacej činnosti všeobecných súdov tak v základných (meritórnych) konaniach, ako aj v exekučných konaniach v obdobných veciach.

25. Zásah súdu formou neodkladného opatrenia za situácie, keď je sa javia spornými nie len dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorené medzi žalovaným v rade 1/ a žalobkyňou (s jej manželom), ale aj samotné úverové zmluvy, ktoré sú dohodami zrážkach zo mzdy zabezpečené, a tým pádom aj výška pohľadávky žalovaného v rade 1/, považuje odvolací súd nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle prvej a druhej vety výroku napadnutého rozhodnutia prvoinštančného súdu za dôvodné a efektívne opatrenie, ktoré nepredstavuje pre žalovaného v rade 1/ neprímeraný zásah. Nariadenie neodkladného opatrenia je v súlade s princípom rovnakého zaobchádzania, poskytnutia rovnakej ochrany spotrebiteľovi pred nekalými zmluvnými podmienkami, bez ohľadu na to, či je veriteľom podaná žaloba na plnenie, alebo nie. Keď v takomto prípade sa veriteľ dopredu zabezpečil práve vhodne zvoleným zabezpečovacím inštitútom, pre prípad porušenia zmluvných povinností dlžníkom, aby sa nemusel domáhať svojho nároku súdnou cestou. Zámerne sa teda spoliehal, že takúto žalobu nebude nútený podať, a teda predmetné zmluvné dojednania nebudú podliehať súdnemu prieskumu a svoje právo si bude realizovať „vlastnou“ cestou.

26. Na základe popísaného skutkového stavu sa krajský súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že žalobkyňou popísaný skutkový stav odôvodňuje potrebu neodkladnej dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Vydaním neodkladného opatrenia dosiahla žalobkyňa ochranu, ktorej sa domáhala, t.j. ochranu svojich majetkových práv, vychádzajúcu z ochrany spotrebiteľa garantovanej slovenským právnym poriadkom i právom EÚ. Krajský súd nemieni spochybňovať možnosť zabezpečenia záväzku prostredníctvom inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy, avšak za účelom poskytnutia súdnej ochrany spotrebiteľovi bolo nevyhnutné pozitívne rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

27. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného v rade 1/ v súvislosti s označením a postavením zamestnávateľa žalobkyne v konaní krajský súd uvádza, že v danom prípade je potrebné primárne vychádzať z príslušného hmotnoprávneho vzťahu založeného spornou dohodou o zrážkach zo mzdy medzi jej účastníkmi. V dôsledku toho bolo nevyhnutné pripustiť aj tretí subjekt v tomto konaní na žalovanej sporovej strane, a to najmä pre samotný zmysel navrhovanej predbežnej úpravy. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že Civilný sporový poriadok pripúšťa, aby sa neodkladné opatrenie uložilo aj inej osobe ako účastníkovi konania. Súčasný § 325 ods. 1 CSP totiž nepredpokladá len úpravu pomeru strán, ako ich definuje § 60 CSP (žalobca a žalovaný), ale podstatne extenzívnejšie normuje úpravu pomerov bez ďalšieho. V prejednávanej veci bolo namieste neodkladným opatrením dočasne uložiť povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy i žalovanému v rade 3/ ako zamestnávateľovi žalobkyne, hoci sa jedná o subjekt odlišný od účastníkov hmotnoprávneho vzťahu, ktorý zároveň súd pre potreby neodkladného opatrenia, namiesto žalobkyňou označeného pojmu „zamestnávateľ“, označil pojmom „žalovaný v rade 3/“.

28. S prihliadnutím na uvedené, keď odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie považoval za splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako bolo nariadené v prvej a druhej vete výroku napadnutého uznesenia, a zároveň v situácii, keď žalovaný v rade 1/ podaným odvolaním neosvedčil potrebu modifikácie nariadeného neodkladného opatrenia, napadnuté uznesenie v prvej a druhej vete výroku ako vecne správne p o t v r d i l .

29. Odvolací súd tiež potvrdil napadnuté uznesenie i vo štvrtej vete výroku, v časti, v ktorej súd žalobkyňi voči žalovanému v rade 1/ náhradu trov konania nepriznal keď konštatoval jeho vecnú správnosť, nakoľko súd prvej inštancie o trovách prvoinštančného konania podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 257 CSP, keď žalobkyňi ako procesne úspešnej účastníčke konania voči žalovaným v

rade 1/ a 3/ nárok na ich náhradu pri konštatovaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznal. Navyše vo vzťahu k tejto časti výroku napadnutého uznesenia odvolateľ nevzniesol žiadnu relevantnú odvolaciu argumentáciu.

30. Odvolací súd zároveň v zmysle § 386 písm. b) CSP odmietol odvolanie žalovaného v rade 1/ čo do tretej, zvyšnej časti štvrtej, piatej a šiestej vety výroku napadnutého uznesenia.

31. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

32. Odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou (§ 386 písm. b) CSP).

33. Jednou z požiadaviek vyplývajúcich z definície právneho štátu je, aby rozhodnutie vydané v mimosporovom civilnom konaní bolo v súlade s právnymi predpismi a zabezpečovalo spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Pre dosiahnutie tohto cieľa slúžia okrem iného opravné prostriedky, ktoré majú umožniť zmenu alebo zrušenie nesprávnych a nespravodlivých rozhodnutí súdov vydaných v nižšej inštancii. Riadnym opravným prostriedkom proti rozhodnutiu, ktoré doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, je (okrem iného) odvolanie. Aby podané odvolanie vyvolalo zamýšľané právne následky, t.j. aby došlo k jeho vecnému prejednaniu odvolacím súdom, musí spĺňať všetky podmienky predpísané zákonom. Subjektívnou podmienkou prípustnosti odvolania je podanie odvolania osobou oprávnenou na jeho podanie.

34. K podaniu odvolania je procesne legitimovaný účastník konania (§ 359 CSP). Účastníkom konania oprávneným na podanie odvolania je ten, kto ktorému bola rozhodnutím súdu spôsobená určitá ujma, prípadne ten, kto v konaní nebol aspoň čiastočne úspešný, bez ohľadu na to, či ide o neúspech vo veci samej alebo o neúspech v procesných otázkach.

35. V tretej vete výroku napadnutého uznesenia okresný súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému v rade 2/ v celom rozsahu a čiastočne aj vo vzťahu k žalovaným v rade 1/ a 3/ (bližšie odsek 5. odôvodnenia tohto rozhodnutia). Z procesného hľadiska bol žalovaný v rade 1/ (odvolateľ) v časti výroku, ktorá sa ho dotýkala, úspešný, a nebola mu spôsobená žiadna ujma v súvislosti s jeho právami. Vo vzťahu k zamietnutiu návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému v rade 2/ a čiastočne aj voči žalovanému v rade 3/ rovnako nemožno preto hovoriť o ujme žalovaného v rade 1/, ktorú by v súvislosti s treťou vetou výroku napadnutého uznesenia objektívne pociťoval. Za neprípustne vznesené je nutné považovať i odvolanie žalovaného v rade 1/ voči štvrtej vete výroku v časti, v ktorej súd žalobkyni voči žalovanému v rade 3/ náhradu trov konania nepriznal a tiež proti piatej vete výroku napadnutého uznesenia, v rámci ktorého bolo rozhodnuté o trovách konania výlučne medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 2/. V šiestej vete výroku napadnutého uznesenia bola žalobkyni uložená povinnosť v zmysle § 336 ods. 1 CSP podať v lehote 30 dní od doručenia uznesenia žalobu vo veci samej, z čoho je zrejmé, že ani rozhodnutím prvoinštančného súdu v tejto časti nebola žalovanému v rade 1/ spôsobená žiadna ujma, zakladajúca subjektívnu prípustnosť odvolania v zmysle § 359 CSP.

36. Z uvedených dôvodov vyhodnotil odvolací súd odvolanie žalovaného v rade 1/ proti tretej vete, zvyšnej časti štvrtej vety, piatej a šiestej vete výroku napadnutého uznesenia okresného súdu ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, s následkom jeho odmietnutia v zmysle § 386 písm. b) CSP.

37. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni, žalovanému v rade 2/ a žalovanému v rade 3/ náhradu trov konania voči žalobcovi v rade 1/ nepriznal.

38. Vo vzťahu k vete prvej, druhej a štvrtej napadnutého uznesenia, v ktorých odvolací súd rozhodnutie prvoinštančného súdu ako vecne správne potvrdil, bol žalovaný v rade 1/ neúspešným s podaným odvolaním, na základe čoho v zmysle § 255 ods. 1 CSP pripadá nárok na náhradu trov konania úspešnej žalobkyni. Civilný sporový poriadok neobsahuje osobitnú úpravu rozhodovania o trovách konania v prípade, že odvolanie je odmietnuté. Preto je nutné o trovách odvolacieho konania vo vzťahu k tretej, piatej a šiestej vete výroku napadnutého uznesenia rozhodnúť analogicky podľa § 256 ods. 1 CSP, ktoré upravuje problematiku najbližšiu odmietnutiu odvolania, lebo v tomto prípade konanie končí bez toho, aby odvolací súd rozhodoval o veci samej, a to v dôsledku procesného zavinenia sporovej stany (resp.

subjektu sporovej strany), ktorá podala subjektívne neprípustné odvolanie- v danom prípade žalovaný v rade 1/.

39. Z obsahu spisového materiálu však vyplynulo, že žalobkyni ako ani ostatným subjektom na žalovanej sporovej strane, t.j. žalovanému v rade 2/ a 3/ v aktuálnom odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli. Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd), mohol rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom rozhodnej právnej úpravy by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie prvoinštančného súdu o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel absentuje, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu/účastníkov konania (prvej preto, že ju na to neoprávňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinенý výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť, alebo že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Prezentovaný právny názor vyplýva i z uznesení NS SR sp. zn. 6 Cdo 166/2016 zo dňa 26.10.2016 a sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018.

40. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).